

лісопатологічного обстеження лісових насаджень Коростенського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» на предмет призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів

м. Коростень

Коротка таксаційна характеристика ділянок лісу, які за санітарним станом потребують проведення вибіркової санітарної рубки (далі - ВСР) наведена за матеріалами базового лісовпорядкування 2018 року.

[illegible]

Березівське (Корабельне) лісництво														
2	4	10.0		10.0	5ДЗ5ГЗ+ОС+ЛПД	76	0.70	1	26	32	200	2	златки зелена вузькотіла, дубова бронзова, дубовий заболонник	20
73	5	5.8		5.8	5ОС2ГЗ2ЛПД1ДЗ+БП+КЛГ	85	0.70	2	26	36	300	2	неправжній осиковий трутовик	50
Березівське лісництво														
20	23	7.8		7.8	5ДЗ3С31БП1ГЗ+ЯЛЕ	90	0.70	1	27	36	300	2	златки зелена вузькотіла, дубова бронзова, дубовий заболонник	10
Всього:		23.6		23.6										
Левківське (Станишівське) лісництво														
1	1	13.3		13.3	8С32ДЗ	72	0.70	1Б	30	36	440	2	великий та малий соснові лубоїди	15
1	29	2.5		2.5	9С31ДЗ	86	0.70	1А	30	40	450	2	великий та малий соснові лубоїди	25
5	1	13.3	(2)	12.8	10СЗ	79	0.60	1А	28	36	410	2	великий та малий соснові лубоїди	30
10	25	2.7		2.7	10СЗ	86	0.70	1А	30	32	510	2	великий та малий соснові лубоїди	5
10	67	0.5		0.5	10ВЛЧ+ЯЛЕ+ТБ	66	0.80	1	23	28	310	2	неправжній вільховий, променистий трутовик	40
20	4	3.9		3.9	8С32ДЗ+БП	77	0.70	1А	28	36	410	2	великий та малий соснові лубоїди	5
20	7	0.5		0.5	10ДЧР	48	0.80	1Б	24	24	300	2	златки зелена вузькотіла, дубова бронзова, дубовий заболонник	20
20	8	2.1		2.1	6С33ВЛЧ1ДЗ+БРС	120	0.70	1	31	52	420	2	великий та малий соснові лубоїди	30
21	6	6.0	(1)	0.3	8С32ДЗ+БП	71	0.70	1А	28	32	410	2	великий та малий соснові лубоїди	20
22	12	4.2		4.2	8С32ДЗ+БП	83	0.70	1А	30	36	420	2	великий та малий соснові лубоїди	15
Левківське лісництво														
57	1	9.0		9.0	8ДЗ2СЗ+БП	115	0.50	2	25	32	240	2	златки зелена вузькотіла, дубова бронзова, дубовий заболонник	10
57	23	4.5		4.5	9ДЗ1СЗ+БП	100	0.60	2	25	32	280	2	златки зелена вузькотіла, дубова бронзова, дубовий заболонник	15
71	1	11.0		11.0	9ДЗ1СЗ	110	0.50	2	26	36	250	2	златки зелена вузькотіла, дубова бронзова, дубовий заболонник	10
78	4	4.5		4.5	8ДЗ2ГЗ+БП+СЗ+ВЛЧ	120	0.60	2	26	36	220	2	златки зелена вузькотіла, дубова бронзова, дубовий заболонник	10
92	2	8.2	(1)	8.0	10СЗК+БП	59	0.80	1А	23	28	410	2	коренева губка, стовбурові шкідники	25
93	3	0.7		0.7	6БП4ВЛЧ+ОС	40	0.70	2	16	16	140	2	вітровал, бурелом	20
93	4	1.6	(2)	0.9	10БП	50	0.70	2	19	20	170	2	вітровал, бурелом	15
93	13	6.3		6.3	10СЗ	60	0.90	1А	24	28	470	2	вітровал, бурелом	20
93	14	0.6		0.6	10СЗ	61	0.70	1	21	24	320	2	вітровал, бурелом	20
97	1	3.0		3.0	10СЗ	59	0.80	1А	23	28	390	2	великий та малий соснові лубоїди	20
97	17	2.4		2.4	7СЗ3ДЗ+БП+ЛПД	68	0.60	1А	26	32	300	2	вітровал, бурелом	15
97	31	1.0		1.0	8С31ДЗ1БП	68	0.70	1Б	29	36	410	2	великий та малий соснові лубоїди	15
97	32	0.5		0.5	9С31ЛПД+ДЗ	114	0.60	1	32	48	420	2	вітровал, бурелом	40
97	9	1.9		1.9	8С31ДЗ1БП	68	0.70	1Б	29	36	410	2	вітровал, бурелом	10
Всього:		104.2		97.1										
Новозаводське лісництво														
10	7	34.0		34.0	4ДЗ3С31БП1ЛПД1ГЗ(60)+ЯЛЕ+ГЗ+КЛГ	71	0.80	1	23	28	345	4	златки зелена вузькотіла, дубова бронзова, дубовий заболонник	10
40	21	2.4		2.4	5ЯЛЕЗСЗ2ДЗ+ДЧР	58	0.80	1А	23	24	380	4	короїд типограф	25
40	27	1.7		1.7	5СЗ5ДЗ	45	0.70	1А	21	24	250	4	великий та малий соснові лубоїди	15
41	13	5.2		5.2	4ДЗ4СЗ2БП+ОС	56	0.80	1	19	20	270	4	златки зелена вузькотіла, дубова бронзова, дубовий заболонник	10

41	18	3.1		3.1	5Д35СЗ	52	0.70	1А	21	24	300	4	златки зелена вузькотіла, дубова бронзова, дубовий заболонник	5
42	9	1.7		1.7	5С35ЯЛЕ+БП+ОС	54	0.80	1А	24	28	470	4	великий та малий соснові лубоїди	30
42	10	2.6		2.6	10СЗ+ДЗ+БП	51	0.80	1А	23	24	380	4	великий та малий соснові лубоїди	15
63	1	13.0		13.0	5С32ВЛЧ2БП1ДЗ	68	0.80	1А	27	32	370	4	великий та малий соснові лубоїди	10
63	3	8.6		8.6	5ДЧР3БП2ОС+ДЗ+СЗ+ЯЛЕ	61	0.70	1	22	26	250	4	златки зелена вузькотіла, дубова бронзова, дубовий заболонник	20
63	12	6.8		6.8	4С34ЯЛЕ2БП+ДЗ	60	0.80	1	22	26	330	4	великий та малий соснові лубоїди	15
83	6	4.6		4.6	6ОС3БП1ВЛЧ	55	0.70	1А	26	32	310	4	несправжній осиковий трутовик	25
Всього:		83.7		83.7										
Пилипівське лісництво														
32	19	7.4	(2)	1.5	7Д32С31БП	95	0.80	2	26	32	360	4	вітровал, бурелом	45
36	3	6.1		6.1	6Д34СЗ+БП+ГЗ	85	0.80	1	27	32	420	4	вітровал, бурелом	30
42	24	5.3	(2)	1.6	8С32ДЗ	86	0.70	1	28	32	405	4	вітровал, бурелом	105
54	32	0.6		0.6	10СЗ+БП	71	0.70	1А	26	30	420	4	вітровал, бурелом	100
56	15	7.3		7.3	9Д31БП	81	0.70	1	25	28	320	4	вітровал, бурелом	20
69	4	14.1	(6)	1.0	10СЗ+ДЗ+БП+ВЛЧ+ОС	86	0.70	1	28	36	450	4	вітровал, бурелом	100
82	3	23.6		23.6	8С32ДЗ	66	0.80	1	24	26	400	4	вітровал, бурелом	40
85	22	2.4		2.4	8Д31С31БП+ОС	90	0.70	1	27	32	340	4	вітровал, бурелом	55
96	1	4.3	(2)	1.7	10СЗ+ДЗ+БП	85	0.70	1А	30	40	465	4	вітровал, бурелом	70
96	5	4.4		4.4	10СЗ	80	0.80	1А	29	36	500	4	вітровал, бурелом	50
99	2	5.7		5.7	9С31ДЗ+БП+ВЛЧ	81	0.70	1А	28	36	400	4	вітровал, бурелом	35
118	1	5.3	(2)	2.4	9С31ДЗ+БП+ОС	81	0.80	1А	30	36	485	4	вітровал, бурелом	30
Всього:		86.5		58.3										
Тригирське лісництво														
6	6	1.0		1.0	6С32Г31БП1ДЗ	86	0.80	1А	29	36	340	2	великий та малий соснові лубоїди	35
26	8	3.5		3.5	6Д32Г32СЗ+ОС+БП	110	0.70	2	27	40	310	2	златки зелена вузькотіла, дубова бронзова, дубовий заболонник	10
26	9	2.7		2.7	4Д35Г31СЗ+БП	110	0.70	2	27	40	250	2	златки зелена вузькотіла, дубова бронзова, дубовий заболонник	20
37	8	1.9		1.9	3Д33Г32ОС2СЗ+БП	91	0.70	1	27	36	330	2	златки зелена вузькотіла, дубова бронзова, дубовий заболонник	35
66	20	3.9		3.9	4Д32БП2С32ВЛЧ+ОС	80	0.70	1	25	28	300	2	златки зелена вузькотіла, дубова бронзова, дубовий заболонник	30
81	1	2.3		2.3	4Д36ГЗ	86	0.70	1	25	32	220	2	златки зелена вузькотіла, дубова бронзова, дубовий заболонник	40
91	14	3.9		3.9	7С31Д31ЯЛЕ1БП+ОС	56	0.80	1А	24	28	350	2	великий та малий соснові лубоїди	20
Всього:		19.2		19.2										
Разом:		347.1		288.1										

Результати обстеження:

При обстеженні насадження виявлено ослаблення дерев сосни звичайної (*Pinus sylvestris*). У дерев сосни в нижній частині стовбура на обкорованих деревах в районі товстої кори наявні звивисті повздовжні маточні та личинкові ходи великого соснового лубоїда (*Tomicus piniperda*). Також на повалених деревах в верхній частині стовбура в районі тонкої кори виявлено поперечні дугоподібні ходи малого соснового лубоїда

(*Tomicus minor*). Під проєкціями крон на підстилці знайдено від 10 до 20 шт/м² свіжих пошкоджених пагонів, що свідчить про значну чисельність популяції даних шкідників. Всихання та відмирання дерев зумовлене первинним заселенням великим та малим сосновими лубоїдами (*Tomicus piniperda*, *Tomicus minor*). Насадження ялини європейської (*Picea abies* L.) пошкоджене короїдом-типографом (*Ips typographus* L.), що підтверджується характерними ходами на поверхні деревини та їхніми відбитками на фрагментах кори.

В Левківському лісництві кв 92 вид 2 насадження є осередком кореневої губки (*Heterobasidion annosum*). В них спостерігається дифузний характер всихання. Характерною візуальною ознакою є наявність поодиноких, або куртинних вітровальних та дерев з помітним нахилом від вертикальної осі внаслідок ураження грибом кореневої системи та викликаючи корозійно-деструктивний тип гнилі (строкату ситову). Зовнішні ознаки ураження, де активно проходить розвиток КГ проявляються в зменшенні річного приросту, ажурності крон, укорочені хвої, хвоя втрачає блиск, набуває блідозелений відтінок, легко осипається, пізніше жовтіє, буріє, передчасно опадає. Вподальшому насадження заселилося стовбуровими шкідниками (великим та малим сосновими лубоїдами, синьою сосною златкою).

У Пилипівському та Левківському лісництвах було виявлено ділянки лісу, що постраждали від стихійного лиха вітровалу-бурелому. Екстремальний прояв стихії у вигляді потужного штормового вітру призвів до групового та поодинокого пошкодження дерев до ступеню припинення росту. Переважна кількість пошкоджених дерев відноситься до буреломних і мають злами в нижній та середній частинах стовбурів, або пошкодження крони до втрати нею життєздатності. Також утворилися вітровальні дерева, як з повним виверненням кореневої системи з ґрунту так із нахилом стовбурів понад 30 градусів від вертикальної осі та з візуально помітними ознаками підриву коріння.

У насадженнях дуба звичайного (*Quercus robur* L.) та дуба червоного (*Quercus rubra*) виявлено ознаки заселення, або відпрацювання такими вторинними шкідниками як златка дубова бронзова (*Chrysobothris affinis* F), зелена вузькотіла (*Agrilus viridis* L), вузькотіла (*Agrilus angustulus*) та дубовий заболонник (*Scolytus intricatus* Ratz), про це свідчать личинкові та маточні ходи, які помітні на поверхні деревини та під корою, завдовжки від 1 до 3 сантиметрів. Також на деревах є велика кількість льотних отворів даних шкідників. Крім того, зустрічалось ураження стовбурів несправжнім дубовим трутовиком (*Fomitiporia robusta*), що підтверджується наявністю плодових тіл дереворуйнівного гриба.

У дерев берези повислої (*Betula pendula* Roth.) спостерігається всихання окремих гілок і суховерхість, що часто поширюється на всю крону та призводить до всихання дерева, викликане ураженням бактеріальною водянкою. Крім того виявлені такі поширені для берези патології як ураження стовбурів березовою губкою, (*Fomitopsis betulina*), які викликають деструктивну ядрово-заболонну гниль, та спражнім трутовиком (*Fomes fomentarius*), що спричиняє розвиток білої мармурової ядрово-заболонної гнилі.

В осики (*Populus tremula*) спостерігається ураження несправжнім осиковим трутовиком, наявність плодових тіл гриба на висоті від 0,5 до 3 метрів є підтвердженням цьому. В подальшому відбулося заселення вторинними шкідниками, а саме, заболонник струменястий (*Saperda carcharias* L), скрипун осиковий великий (*Scolytus mulnistriatus* Marsch).

Дерева вільхи чорної (*Alnus glutinosa*) уражені в окоренковій частині стовбурів променистим трутовиком, При цьому вже виникла і розвивається біла змішана гниль деструктивного типу, яка потім переходить у волокнисту. Деревина цілком втрачає свої технічні якості, і її руйнування під дією гриба проходить дуже інтенсивно, що різко знижує спроможність таких дерев перебувати у вертикальному положенні та здатність до вегетативного відновлення значно знижується.

Для поліпшення лісопатологічного та санітарного стану насаджень Коростенського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», комісія рекомендує провести захід з поліпшення санітарного стану лісів - ВСП з орієнтовною інтенсивністю (окомірно) 5-105 м³/гектар у вищезазначених насадженнях на площі **288,1 гектара**.

ВСП провести у 2025 році згідно пунктів 2,5,6,7,9,10,13,14,16,19,21,22,23,26 Санітарних правил в лісах України та з урахуванням всіх вимог діючого лісового та екологічного законодавства.

Своєчасне і в повній мірі виконання заходів з поліпшення санітарного стану лісів буде стримувати поширення і розповсюдження стовбурових шкідників та підвищить рівень біологічної стійкості всіх обстежених насаджень та навколишню екологічну ситуацію в цілому.

Підписи комісії:

Начальник відділу
ДСЛП «Київлісозахист»

Галина ЗАБОЛОТНЯ

Провідний інженер-лісопатолог
ДСЛП «Київлісозахист»

Вікторія ШВЕНЬ

Інженер з охорони та захисту лісу
І категорії філії «Столичний лісовий офіс»
ДП «Ліси України»

Катерина БАХТИНА

Лісничий Богунського лісництва

Сергій ГРЕСЬКО

Лісничий Березівського лісництва

Тарас ЯРОЦЬКИЙ

Помічник лісничого Левківського лісництва

Дар'я ЛАГУН

Лісничий Новозаводського лісництва

Андрій ЗАХАРЧУК

Помічника лісничого Пилипівського лісництва

Володимир БОНДАРЕНКО

Лісничий Тригірського лісництва

Валерій ІЩУК